

Møt kandidatene

Simen Bø

simen.bo@psykologtidsskriftet.no

I november er det valg av presidentskap i Psykologforeningen. Til hvert av vervene stiller to kandidater og det er duket for ekte valgkamp.

Den 19. – 21. november, på Psykologforeningens landsmøte i Sandefjord, skal representanter fra foreningens lokalavdelinger blant annet velge presidentskap og sentralstyre, og vedta satsningsområder for foreningens arbeid.

Presidentskapet i Psykologforeningen består av en president, en visepresident med ansvar for lønns- og arbeidslivspolitikkk og en visepresident med ansvar for fag- og profesjonspolitikkk. Til hvert av vervene stiller nå to kandidater, og det er duket for en reell valgkamp frem til landsmøtet.

Håkon Kongsrud Skard stiller til gjenvalg som president. Hanne Indregard Lind, visepresident for lønns- og arbeidslivspolitikkk, stiller også som president og er Skards utfordrer. Til Linds nåværende verv stiller sentralstyremedlem Bjarte Bønes Bruntveit og nestleder i foreningens Oslo-avdeling, Helén Ingrid Andreassen. Visepresident for fag- og profesjonspolitikkk, Arnhild Lauveng, stiller til gjenvalg og sentralstyremedlem Chris Margaret Aanonsen er hennes utfordrer til vervet.

Presidentkandidat

Håkon Kongsrud Skard

Foto: Felicia Rolf/psykologforeningen

Bosted: Oslo

Alder: 46

Relevante verv:

- Styremedlem i Fontenehuset Oslo sentrum
- Styremedlem i Akademikerne
- Juryleder for Akademikerprisen

Håkon Kongsrud Skard er president i Psykologforeningen. Han stiller til gjenvalg.

Hvorfor skal psykologer bry seg om hvem som styrer Psykologforeningen?

– De rettigheter, goder, plikter og ansvarsområder psykologer sitter med i dag, har Psykologforeningen bidratt til å utvikle. Så hvis de ønsker å bevare noe som er bra, må de engasjere seg. Hvis de ønsker å utvikle noe som kan bli bedre, må de engasjere seg. Vi røkter faget og profesjonen sammen.

Hvilke konkrete tiltak vil du gjennomføre som president?

– Jeg ønsker å etterlate en forening som er i enda bedre skikk enn den var i 2019. Helt konkret vil det si å gjøre organisasjonsendringene ferdig, sørge for best mulig utfall i prosessen om offentlig spesialistgodkjenning, bistå helsemyndighetene med å ferdigstille implementeringen av mer hensiktsmessig måling samt sørge for at vi faktisk får en finansieringsordning for psykologkompetanse i kommunen.

Mange medlemmer engasjerer seg ikke i Psykologforeningen. Hva vil du gjøre for å engasjere dem?

– Styrke rekrutteringsarbeidet på universitetene. Det er vi godt i gang med, og Studentpolitisk utvalg har gjort en kjempejobb med opprettelse av studentlag og nå forslag til Landsmøtet om en

grunnutdanningskomité. Vi ser andre profesjonsutdannelser hvor profesjonsforeningen har en naturlig rolle overfor studentene.

Hvis du må velge ett konkret tiltak som kan styrke medlemsdemokratiet i Psykologforeningen, hvilket ville du valgt?

– Jevnlige psykologmøter på alle arbeidsplasser i arbeidstiden, hvor det er avsatt tid til «foreningssaker» i regi av tillitsvalgt. Da kan innspill fra medlemmene komme inn til foreningen og sentral politikk formidles til medlemmene.

Hvis du må velge ett konkret tiltak i Psykologforeningen som vil være til det beste for Norges psykologer, hvilket ville du valgt?

– Innføring av psykologkompetanse i en tverrfaglig allmennhelsetjeneste. Det hadde medført at de psykologiske vurderingene hadde blitt gjort før henvisning, mennesker hadde fått hjelp raskere, henvisningene hadde blitt bedre, og vi hadde fått mer sammenhengende psykiske helsetjenester.

Hvilke tanker har du om kjønn i presidentskapet? Forventer du at det blant presidenten og visepresidentene skal være minst én mann og én kvinne?

– Jeg mener vi gjør klokt i å ha rimelig kjønnsbalanse i ledelsen av Psykologforeningen. Kjønn er ikke nevnt i våre vedtekter hva angår sammensetningen av Sentralstyret, men landsmøtet har alltid hensyntatt det.

Det er stort press på psykisk helsevern og mye snakk om prioritering av ulike grupper. Hvem skal prioriteres?

– Psykisk helse skal prioriteres, noe jeg opplever at politikerne er like interessert i som oss. Å sette pasientgrupper opp mot hverandre er noe av det mest provoserende man kan foreta seg. Derimot så må helseressurser prioriteres, og der mener jeg prioriteringsveilederen må ligge til grunn. Så bør praktiseringen av det få mye større fokus, både i tjenestene og i utdanningen.

Ønsker du at din neste presidentperiode skal være annerledes enn dine forrige presidentperioder? I så fall, hvordan?

– Jeg håper vi slipper en ny pandemi og ytterligere et krigsutbrudd i Europa. Begge disse hendelsene har hatt enorm innvirkning på verden, Norge, helsetjenestene og derav foreningen og medlemmene. Det har medført at vi har i stor grad måttet reagere på ytre krav, fremfor å agere på indre ønsker.

– Samtidig har vi evnet å fatte utrolig mange viktige beslutninger, utforme nødvendig politikk og utvikle organisasjonen. Jeg håper at vi kan videreføre det, men med større handlingsrom til å selv disponere våre ressurser. Selv om jeg frykter at det er et fåfengt håp, sett i lys av de endringene som pågår i helsetjenestene.

Du nevner digitalisering som en viktig problemstilling for Psykologforeningen i fremtiden, «enten som erstatning eller supplement» av behandlingstilbud. Hvilke deler av dagens tilbud mener du kan erstattes av kunstig intelligens?

– Jeg oppfordrer medlemmene til å ta eierskap til denne problemstillingen ute i tjenestene, hvor det pågår fagutvikling. Noen områder er åpenbare, som verktøy til journalføring. Mens andre områder er det like åpenbart at KI ikke kan erstatte.

– Modum Bad har veldig interessant pågående forskning på temaet. Grunnpremisset der er at «psykologen må sitte i førersetet». Det støtter jeg helhjertet. Foreningens rolle mener jeg er best egnet til å se på nødvendig regulering i lov og forskrift.

Får Psykologforeningen nok gjennomslag hos myndighetene? Hva vil du gjøre for å styrke foreningens gjennomslag?

– Psykologforeningen har stort gjennomslag til å være en forening med 12 000 medlemmer. Likevel er det flere grep vi jobber med, blant annet i form av at vi utarbeider enda tydeligere løsninger på hvordan vår kompetanse kan nyttiggjøres til å møte samfunnets utfordringer. Videre jobber vi med å utvikle allianser som styrker vår stemme, som «Felleserklæringen for en bedre psykisk helse» og «1001 dager», for å nevne noen.

– Til slutt, vi øker gjennomslag ved å være «i posisjon» rundt bordet i de viktige diskusjonene, ikke «i opposisjon» utenfor møtearenaene.

Fem korte om Håkon

Hva leser du daglig?

– Enorme mengder med nyheter. Både nasjonalt og internasjonalt, fagstoff og politisk analyse.

Hva bruker du for mye tid på?

– Se punktet over. Jeg tilbringer altfor mye tid på skjerm, med å lese nyheter og andre publikasjoner.

Hva er din siste minneverdige kulturopplevelse?

– Jeg velger to. «Fruen fra havet», Ibsens stykke i Fjæreheia Amfi, og «Kneecap» på Øyafestivalen.

Hvilket av dine egne personlighetstrekk er viktigst for deg?

– Hvilken personlighetsmodell? Jeg er diplomatisk anlagt, jeg velger det.

Hvilket av psykologiens fagbegrep er din favoritt?

– Resiliens.

Presidentkandidat

Hanne Indregard Lind

Foto: Matt Oxman

Bosted: Nesodden

Alder: 41

Relevante verv:

– Leder av Akademikerne helse

Hanne Indregard Lind er psykolog i nevrospesialisering på Sunnaas sykehus og på Arbeid og helse på DPS, og visepresident i Psykologforeningen med ansvar for lønns- og arbeidslivspolitik. Hun stiller til valg som president.

Hva er den viktigste konkrete endringen man kan gjøre for å styrke medlemsdemokratiet i Psykologforeningen?

– Medlemmene er Psykologforeningens viktigste ressurs. Skal vi styrke medlemsdemokratiet, må vi ha flere og bedre arenaer for innflytelse. Medlemmene i Sentralstyret kommer fra hele landet, og vi trenger flere møtepunkter for dem. Altså flere sentralstyremøter enn bare seks i året, og også et landsstyremøte i løpet av valgperioden.

– Når vi gir medlemmene reell påvirkningskraft, øker også engasjementet. Ved å bygge videre på dette kan vi skape en mer levende, inkluderende og fremtidsrettet Psykologforening. Jeg vil bygge lag.

Hvilke tanker har du om kjønn i presidentskapet? Forventer du at det blant presidenten og visepresidentene skal være minst én mann og én kvinne?

Kjønn i presidentskapet har jeg absolutt tenkt litt på – jeg er den første kvinnen som stiller til presidentvervet på 18 år. Representasjon er absolutt viktig, og sammensetning av ulike variabler i presidentskap og Sentralstyret er opp til landsmøtet å bestemme.

Får Psykologforeningen nok gjennomslag hos myndighetene? Hva vil du gjøre for å styrke foreningens gjennomslag?

– Det er mye som kan gjøres for å styrke foreningens innflytelse og gjennomslag. Det er viktig å tåle å stå i å forvalte en fagtradisjon ved å stå på noen prinsipper over tid, selv om man innimellom taper noen kamper.

– Vi må passe på at ikke ufaglige løsninger tres ned over hodet vårt, og formidle til myndigheter og arbeidsgivere hva som er viktig for å kunne utøve faget på en god måte, hva som er et sunt arbeidsliv for psykologer, og hva som skaper gode tilbud til befolkningen.

– Jeg har mye erfaring med å jobbe for gjennomslag fra min tid som konserntillitsvalgt, og har lykket med mye av det. Men dette er ikke et en-persons-arbeid. Vi trenger å jobbe godt med naturlige samarbeidspartnere, og vi trenger mer dialog med politikere og arbeidsgivere, også lokalt.

– Vi kan ikke sitte og vente på såkalte mulighetsrom og bare sitte og finlese partiprogrammene for å se hvor vi kan smette inn noe, vi må være proaktive, tydelige og konsistente over tid, og slik sette kursen selv.

Du har snakket mye om moralsk slitasje blant psykologene. Kan du utdype noe konkret om hva du ønsker å gjøre her?

– Psykologer ønsker å hjelpe, og når man opplever at man ikke har tid til å gjøre det på en god nok måte, så kan man oppleve moralsk slitasje. Det kan komme av at man ikke får gitt hyppig nok behandling, må avslutte forløp før folk er ferdigbehandlet, eller at man ikke får gitt det innholdet i utredning og behandling som man tenker man burde.

– For å gjøre noe med dette må man jobbe langs flere akser. En handler om vår egen kommunikasjon rundt dette, at vi snakker om dette på en ærlig måte. Det å stå alene øker belastningen og slitasjen.

– Som president vil jeg si tydelig ifra om rammene vi jobber innenfor, og jobbe for å endre disse til det bedre.

Som president vil du trolig havne i situasjoner der du må ta beslutninger kun med utgangspunkt i arbeidsutvalget eller Sentralstyret, i tilfeller der det ikke er mulig å forankre disse i medlemsmassen eller ytterligere eksperter. Hvordan vil du navigere dette?

– Enkelt saker kan variere stort, men vi er en medlemsorganisasjon og henter vår legitimitet og vårt mandat fra psykologene der ute. Min opplevelse er at man sjelden kommer i situasjoner der man ikke har tid til å diskutere og belyse saker før man fatter vedtak.

– Jeg synes det er viktig å ikke bruke hast som element for å forbigå viktige prinsipper for organisasjonsdemokrati, med mindre det er helt tvingende nødvendig. Jeg mener også at færre saker vil bære preg av hast dersom vi får hyppigere styremøter og mer aktiv involvering av medlemmene. Dersom man må fatte beslutninger som haster så vil den viktigste rettesnoren være politikk som er vedtatt av landsmøtet og sentralstyret.

– I tillegg må vi være proaktive når det gjelder saker vi ser komme, som for eksempel KI, hvor vi burde ha kommet mye lenger enn vi har kommet i dag.

Du vektlegger et sterkt offentlig helsetilbud som er tilgjengelig for alle, uansett hvor de bor. Hvordan skal du få til dette?

– Norge er ganske ulikt og langstrakt, så det å være for et sterkt offentlig helsevesen betyr ikke at alt skal være likt, men det skal være likeverdig, og det må være grenser for nedjusteringer i tilbudet.

– Et godt eksempel er Helse Nord, hvor jeg har vært særlig opptatt av utfordringene med rekruttering og det å beholde fagfolk, samt å unngå nedleggelser av døgnplasser på tynt grunnlag.

– Jeg mener også vi kan bruke penger bedre for å ivareta tjenestene. I dag bruker man enorme summer på dyre vikarordninger, i stedet for å satse mer systematisk på å tiltrekke seg og holde på ansatte. For meg handler et sterkt offentlig helsevesen om å bygge varige, stabile og likeverdige tilbud.

Hvor står saken om Helsedirektoratets ønske om en egnethetstest for å gi autorisasjon til psykologer utdannet i utlandet? Hva vil du gjøre i den videre oppfølgingen av denne saken?

– Dette er en pågående prosess som vi foreløpig ikke vet utfallet av. Det viktigste her er pasientsikkerhet, og en ordning som ivaretar kvalitetshensyn tilstrekkelig. Så er også hensynet til våre fremtidige kollegaer som har tatt sin utdanning i utlandet, viktig. De må tas godt imot og få tilgang på praksis de trenger, ikke bare avspises med en test.

Fem korte om Hanne

Hva leser du daglig?

– Nyheter, inkludert saker som er relatert til økonomi og forhandlinger, samt om psykisk helsefeltet og i grunnen helsefeltet for øvrig.

Hva bruker du for mye tid på?

– Akkurat nå, med både baby og tenåring i hus, bruker jeg tiden på familie og jobb. Tidligere i livet kan jeg nok i enkelte perioder ha brukt for mye tid på å spille Scrabble på nett.

Hva er din siste minneverdige kulturopplevelse?

– Det vil jeg si var i sommer, da Kammerpikene, som min mor synger i, optrådte i dåpen til datteren vår, hvor vi også giftet oss. Det gjorde det hele ekstra spesielt for oss.

Hvilket av dine egne personlighetstrekk er viktigst for deg?

– Min evne til å lytte og mine analytiske evner er de aller viktigste egenskapene for meg på jobb og i verv. Privat er jeg glad for at jeg er omsorgsfull og har mye humor.

Hvilket av psykologiens fagbegrep er din favoritt?

– Det går litt i perioder, og jeg bytter litt på. Akkurat nå om dagen er det «ekkoisme» etter at jeg nylig leste en interessant artikkel om dette i Psykologtidsskriftet.

Visepresidentkandidat

Helén Ingrid Andreassen

Foto: Per Halvorsen

Bosted: Oslo

Alder: 35

Relevante verv:

- Hovedtillitsvalgt for Psykologforeningen i Oslo kommune
- Nestleder i Oslo-avdelingen, Psykologforeningen

Helén Ingrid Andreassen er psykolog på tre lavterskel rusinstitusjoner i Oslo: Dalsbergstien hus, Thereses hus og Marcus Thranes hus. Hun stiller som kandidat til visepresidentvervet for lønns- og arbeidslivspolitik.

Hvorfor skal psykologer bry seg om hvem som styrer Psykologforeningen?

– Hvem som styrer, avgjør hva vi som forening faktisk får til. Skal vi ha en forening som først og fremst forvalter ordninger og svarer på høringer – eller en forening som setter dagsorden, forsvaret døgnplasser og arbeidsvilkår?

Hvilke konkrete tiltak vil du gjennomføre som visepresident?

– Det viktigste er å følge opp landsmøtet sine vedtak. Her er noen ting jeg selv vil legge vekt på:
– Styrke de lokale tillitsvalgte: De står midt i hverdagen og vet hvor skoen trykker. Jeg vil jobbe for mer frikjøp og bedre støtte.

– Koble sammen tariff og politikk: Tariff er selve verktøyet vi har til å gjøre politiske seire om til konkrete rettigheter for medlemmene. Jeg vil bruke foreningens tyngde til å synliggjøre hvordan kutt, nedbygging av døgnplasser og økende produksjonskrav undergraver både pasientbehandling og psykologers vilkår.

– Bygge kommunepsykologrollen: Vi trenger kommunepsykologer med riktig posisjon og myndighet – på linje med kommuneoverlegen – slik at psykologisk kunnskap brukes i skole, barnevern og kriseteam.

Mange medlemmer engasjerer seg ikke i Psykologforeningen. Hva vil du gjøre for å engasjere dem?

– Det må bli tydeligere hvordan man kan engasjere seg. Skal lokale tillitsvalgte få mulighet til å inkludere flere, tror jeg de trenger mer støtte og tid til vervene sine. Lokallagene må også få konkret hjelp til å drive organisasjonen, f.eks. til administrative oppgaver, som kan frigjøre tid til å arrangere engasjerende medlemsmøter.

Hvilke tanker har du om kjønn i presidentskapet? Forventer du at det blant presidenten og visepresidentene skal være minst én mann og én kvinne?

– Det er det landsmøtet som bestemmer, men det er generelt viktig med bred representasjon i presidentskapet og i Sentralstyret.

Det er stort press på psykisk helsevern og mye snakk om prioritering av ulike grupper. Hvem skal prioriteres?

– Det at hver enkelt psykolog sitter og må si hvem som er mest trengende, er å gjøre et politisk problem til et individuelt problem. Politikerne må ta ansvar for at tjenestene har begrenset kapasitet, og si tydelig hvem som skal få og ikke få, så skal vi som yrkesgruppe følge opp.

Hvordan, konkret, skal man sørge for at færre psykologspesialister forlater offentlig sektor til fordel for privat sektor?

– Mange spesialister forlater det offentlige fordi arbeidsvilkårene oppleves som for stramme: for lite tid til pasienter, økende administrasjon og en opplevelse av manglende faglig innflytelse.

– Skal vi beholde spesialistene, må vi gjøre det mer attraktivt å bli. Det betyr tydeligere vern mot rapporteringskrav som ikke tjener pasienten, mer rom for faglig utvikling og tillit til den enkelte kliniker. Like viktig er det å gi psykologer reell medbestemmelse i tjenestene.

– Så må vi fortsette den vellykka lønnspolitikken til Psykologforeningen, der spesialistene bør og skal ligge høyt. Samtidig mener jeg det skal gå an å også være en forening som kjemper for ikke-spesialister.

Hvilke konkrete tiltak ville hjulpet psykologer til å få mer tid med pasientene?

– Kort sagt: Vi må flytte ansvaret fra individet til systemet. Det er ikke psykologene som skal løpe raskere, men rammene som må gi rom for faglighet. Får de lokalt tillitsvalgte drøhjelp, tror jeg vi kan få til mye.

Mange mener at spesialisthelsetjenesten er sprengt på kapasitet. Hvilken rolle bør kommunepsykologene ha i lys av dette?

– Med riktige rammer kan kommunepsykologene både avlaste spesialisthelsetjenesten og forebygge at køene vokser. Kommunepsykologer må være **brobyggere** mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen og styrke forebygging fra barnehage til eldreomsorg. Konkret handler det om å veilede helsestasjon og skolehelsetjeneste, drive tidlig innsats i saker som vold, skolevegring og utenforskap og bidra strategisk i kommunenes prioriteringer.

Får Psykologforeningen nok gjennomslag hos myndighetene? Hva vil du gjøre for å styrke foreningens gjennomslag?

– Nei – vi har mer å gå på. Psykologforeningen sitter på en unik faglig kunnskap. Nettopp derfor er rommet for å være tydelig og konstruktiv mye større enn det vi benytter i dag. Det vet jeg, som tidligere tillitsvalgt og ansatt i politikken.

– For å få gjennomslag må vi gjøre tre ting:

– Være mer synlige i mediene, med raske og tydelige utspill som setter dagsorden.

- Koble lokale erfaringer fra tillitsvalgte til nasjonal politikk – det gjør budskapene våre konkrete.
- Jobbe langsiktig og strategisk opp mot partier og myndigheter, ikke bare svare på høringer.

Du har vært ungdomspolitiker i AUF, og var også på Utøya 22. juli 2011. Hvordan tenker du disse erfaringene vil påvirke ditt arbeid som visepresident?

– Som visepresident tar jeg med meg et sterkt engasjement for terapi, gode rammer og fleksibel oppfølging. Jeg kjenner psykisk helsevern både som pasient og som behandler. Som pasient opplevde jeg at hjelpen fra kommunen kom sent – slik mange andre overlevende også erfarte. Alle bør ha tilgang til rask og tilpasset oppfølging.

Fem korte om Helén

Hva leser du daglig?

– Nå leser jeg fantasyserien Wheel of Time. Og så leser jeg nyheter hver morgen.

Hva bruker du for mye tid på?

– Mannen min mener jeg bruker for mye tid på å skrive innlegg og engasjere meg i absolutt alt. Det er et innspill jeg ikke har tatt til følge. Gaming kan også ta mye tid i perioder, men med småbarn og jobb begrenser det seg litt av seg selv.

Hva er din siste minneverdige kulturopplevelse?

– Jeg var på Øyafestivalen i år, med min elleve år yngre søster. Det var veldig gøy å se Chappell Roan og Charlie XCX, men jeg følte meg brått litt gammel også.

Hvilket av dine egne personlighetstrekk er viktigst for deg?

– Jeg er veldig stolt av at jeg er så engasjert. Det beste er når jeg også klarer å engasjere andre, og få til endring sammen med dem. Det er lite som slår den følelsen.

Hvilket av psykologiens fagbegrep er din favoritt?

– Med fare for å være veldig «basic»: Jeg var en av de som strevde med å operasjonalisere begrepene overføring og motoverføring på studiet. Men det sekundet jeg hadde min første pasient i hovedpraksis, falt det på plass.

Visepresidentkandidat

Bjarte Bønes Bruntveit

Foto: Felicia Rolf/psykologforeningen

Bosted: Bergen

Alder: 49

Relevante verv:

- Foretakstillitsvalgt i Helse Bergen siden 2012
- Leder i Akademikerne i Helse Bergen siden 2012
- Leder av sektorutvalg for spesialisthelsetjenesten siden det ble etablert i 2023
- Medlem av Lønns- og arbeidslivsutvalget siden 2013

Bjarte Bønes Bruntveit er psykologspesialist på akuttposten i Klinikk psykisk helsevern for barn og unge i Helse Bergen. Han stiller som kandidat til visepresidentvervet for lønns- og arbeidslivspolitik.

Hvorfor skal psykologer bry seg om hvem som styrer Psykologforeningen?

– Fordi det handler om å ha en velfungerende forening som jobber for gode faglige vilkår, kvalitet i spesialistutdanningen og trygge lønns- og arbeidsforhold. Hvis man ønsker endringer, er det fullt mulig å engasjere seg selv eller bidra til å velge ledere som representerer ens synspunkter.

Hvilke konkrete tiltak vil du gjennomføre som visepresident?

– Jeg vil ha fullt fokus på å redusere den høye turnoveren blant psykologer. Den påvirker arbeidsmiljøet, pasientbehandlingen og økonomien i tjenestene negativt.

– Alle helseforetak bør ha strategier for å rekruttere og beholde psykologer. Dette betyr fra de er studenter til de er seniorer. Strategiene må utvikles i samarbeid med de tillitsvalgte. I kommunene må vi tenke annerledes, med mer tverrfaglig tilnærming. Vi må også inkludere psykologer i andre etater enn helse.

– Jeg vil prioritere lønnsstrategier som gir høyest mulig livsløpslønn og samtidig hjelper tjenestene med å rekruttere og beholde psykologer. Dette betyr at jeg ønsker å fortsette strategien med å prioritere spesialistlønn.

Hvilke tanker har du om kjønn i presidentskapet? Forventer du at det blant presidenten og visepresidentene skal være minst én mann og én kvinne?

– Ja. Prinsippprogrammet sier at vi skal ha en jevn kjønnsfordeling i lederposisjoner.

Det er stort press på psykisk helsevern og mye snakk om prioritering av ulike grupper. Hvem skal prioriteres?

– Vi har egentlig brukbare prioriteringsveiledere, men sliter med å ta unna alt. Jeg tror for mange samfunnsproblemer blir individualisert og plassert i helsevesenet. Et eksempel er barn som trenger tilrettelegging og et godt sosialt miljø, men som blir henvist til BUP når det ikke fungerer. En mer inkluderende skole vil være det beste forebyggende tiltaket for å redusere ventelistene for barn og unge.

Hvordan, konkret, skal man sørge for at færre psykologspesialister forlater offentlig sektor til fordel for privat sektor?

– Vi må ha en helhetlig strategi som følger psykologen gjennom hele karrieren. Helseforetakene må utvikle egne strategier for rekruttering og for å beholde psykologer, og bruke turnover som et kvalitetsmål de må levere på.

– Her er noen punkter som jeg mener en kan ta utgangspunkt i:

– Arbeidsforhold og faglig utvikling: Psykologer bør ha fleksibel arbeidstid og mulighet for å påvirke egen arbeidshverdag. Mengden papirarbeid bør reduseres, og her blir innføring av KI ekstremt viktig de kommende årene. De bør få mulighet til å fordype seg faglig og bli tillatt hyppig oppfølging av pasienter (1-2 ganger i uken, med mindre det er faglige grunner til noe annet).

– Utdanning og rekruttering: Det må bli tydeligere hva studentene trenger erfaring med før de kommer ut i arbeidslivet, og lønnede studentstillinger bør brukes for å rekruttere. Nyansatte bør ha introduksjonsprogram og redusert pasientmengde.

– System og ledelse: Arbeidsmengde og belastning bør aktivt følges opp, og lønn bør brukes som et strategisk virkemiddel for å beholde kompetanse.

Hvordan tenker du man kan styrke psykologers tilstedeværelse i barnehagene, skolene og arbeidslivet?

– Jeg mener at vi må jobbe for å bygge ned skillene mellom de ulike sektorene. Vi må samarbeide med lærerne og førskolelærerne om hva de trenger for å ivareta barn i skolene og barnehagene.

– I arbeidslivet er det mange som ser ansatte med psykiske vansker og lurer på hva de skal gjøre for å få dem i arbeid. Jeg tror vi må være lettere tilgjengelige for Nav og arbeidslivet. Jeg mener at psykologene skal være bevisste på hvordan vi kan fremme inkludering i arbeidslivet hos pasientene våre.

Du skriver at Psykologforeningen bør lage en strategi for privat sektor. Hva bør inngå i en slik strategi?

– Vi har etablert et sektorutvalg for privat sektor, og dette må brukes aktivt. Det er mulig vi ikke kan lage én felles strategi – det er stor forskjell på å jobbe i en forskningsstiftelse, som organisasjonspsykolog, som privatpraktiserende uten avtale eller som avtalespesialist.

– Mål om etablering av flere tariffavtaler i privat sektor, rådgivning til det å drive privat, faglige og sosiale møteplasser er tiltak vi kan sette inn i denne strategien.

Du mener at ikke hele toppledelsen i Psykologforeningen bør komme fra én lokalavdeling. Hvorfor er det viktig?

– Ledelsen skal speile den geografiske og faglige bredden i foreningen. Hvis én lokalavdeling får dominere, risikerer vi at en liten gruppe får uforholdsmessig stor makt.

Fem korte om Bjarte

Hva leser du daglig?

– NRK, TV2, Bergens Tidende, Bergensavisen, DIPS Arena, Vigilo og Spond

Hva bruker du for mye tid på?

– Skrive valgkampinnlegg til tidsskriftet.

Hva er din siste minneverdige kulturopplevelse?

– Jeg så «Hundemannen» med ungene. Et fantastisk epos om hvordan et kreativt helsevesen, fri fantasi og lav impuls kontroll kan bli en stor fortelling. Har også lest alle bøkene.

Hvilket av dine egne personlighetstrekk er viktigst for deg?

– Optimistisk. Jeg tror det ordner seg til slutt.

Hvilket av psykologiens fagbegrep er din favoritt?

– Objektpermanens – utrolig at noe eksisterer selv om jeg ikke ser det.

Visepresidentkandidat

Arnhild Lauveng

Foto: Fartein Rudjord/Psykologforeningen

Bosted: Lørenskog

Alder: 53

Relevante verv:

– Varamedlem i SEPREP (Senter for psykoterapi og psykososial rehabilitering ved psykoser)

Arnhold Lauveng er forskningsansvarlig hos Nasjonalt senter for erfaringskompetanse, og visepresident for fag- og profesjonspolitik i Psykologforeningen. Hun stiller til gjenvalg som visepresident.

Hvorfor skal psykologer bry seg om hvem som styrer Psykologforeningen?

– Fordi det påvirker vår hverdag som psykologer. Psykologforeningen bestemmer fagpolitikk, sender høringsuttalelser, er i dialog med myndighetene, forvalter spesialiseringsordningen og forhandler lønn og arbeidslivsbedingungen.

Hvilke konkrete tiltak vil du gjennomføre som visepresident?

– Mest aktuelt nå – sørge for å lande saken angående offentlig spesialisering på en så god måte som overhodet mulig.

– I tillegg vil jeg fortsette med å styrke fagutvalgene og å utvikle Fag- og profesjonsrådet (FAPRO), og bruke dette rådet aktivt til å diskutere viktige fagpolitiske saker.

– Mer overordnet – fortsette arbeidet med å sørge for gode demokratiske prosesser i foreningen, og å sørge for at foreningens arbeid er godt forankret i prinsipperklæringen om evidensbasert praksis.

Mange medlemmer engasjerer seg ikke i Psykologforeningen. Hva vil du gjøre for å engasjere dem?

– Personlig skulle jeg ønske at mange flere engasjerte seg. Samtidig har jeg forståelse for at mange medlemmer hverken har tid eller interesse til å personlig engasjere seg aktivt.

– Men alle som ønsker å engasjere seg mer, må vite at de har anledning til dette. For å sikre dette må vi jobbe videre med tydelig kommunikasjon om hvilke saker foreningen arbeider med, hvordan og hvorfor. Vi må også sikre at alle medlemmer vet hvordan de kan kontakte de tillitsvalgte, og ha jevnlig kontaktpunkter mellom medlemmer og lokale tillitsvalgte.

Hvis du må velge ett konkret tiltak som kan styrke medlemsdemokratiet i Psykologforeningen, hvilket ville du valgt?

– Vi har gode rutiner for medlemsdemokrati i foreningen, og det er gode muligheter for at alle som ønsker, kan delta i lokalavdelingen. Jeg tror det aller viktigste tiltaket er å fortsette å styrke lokalavdelingene, samt alle råd og utvalg i foreningen og sørge for nok informasjon, slik at alle medlemmer som ønsker å delta, vet hvordan de kan gjøre dette.

– Vi må også sikre at flest mulig av medlemmene har en reell mulighet til å velges inn i aktuelle råd og utvalg, slik at makt og innflytelse fordeles på flere.

Hvis du må velge ett konkret tiltak i Psykologforeningen som vil være til det beste for Norges psykologer, hvilket ville du valgt?

– Det aller viktigste nå er å finne gode løsninger for spesialiseringen, slik at vi også i fremtiden har påvirkning på det faglige innholdet, og kan sikre både bredden og dybden i faget. Jeg er alvorlig bekymret for at en overgang til offentlig godkjent spesialisering kan føre til at vi mister de fleste av de spesialiseringene vi har i dag.

– Vi arbeider aktivt for å forhindre en offentlig spesialisering. Hvis myndighetene likevel bestemmer seg for dette, har vi klare strategier for de ulike mulige utfallene. Det handler om at vi i størst mulig grad må beholde påvirkning over det faglige innholdet i spesialiseringen.

– Mer generelt tenker jeg at det viktigste for Norges psykologer er at foreningen fortsetter å støtte alle de tre bena våre, som fagforening, som faglig forening og som samfunnsaktør.

Hvilke tanker har du om kjønn i presidentskapet? Forventer du at det blant presidenten og visepresidentene skal være minst én mann og én kvinne?

– Det er tradisjon for å ha minst en mann og minst en kvinne i arbeidsutvalget, og det tror jeg er lurt. Men lovene våre presiserer ikke dette, og det blir derfor helt opp til landsmøtet å bestemme.

Det er stort press på psykisk helsevern og mye snakk om prioritering av ulike grupper. Hvem skal prioriteres?

– Nei. Jeg vil ikke sette sårbare grupper opp mot hverandre. Det er nødvendig å prioritere, ja, men det må være individuelle vurderinger, basert på kontekst. I de fleste tilfeller er det også mer relevant å vurdere hvilken hjelp som skal gis, på hvilket nivå, og av hvem, enn å vurdere hvem som skal få hjelp eller ikke.

– Ellers er det viktigste at psykisk helse, både på kommunalt og spesialisthelsetjenestenivå, prioriteres høyere.

Hvor står saken om Helsedirektoratets ønske om en egnethetstest for å gi autorisasjon til psykologer utdannet i utlandet? Hva vil du gjøre i den videre oppfølgingen av denne saken?

– Vi har hele tiden vært svært tydelige på at en egnethetstest ikke er et sikkert alternativ til lisensperiode. Å erstatte veiledet praksis med en test utgjør en betydelig risiko for både psykologer og pasienter. Vi har en pågående og konstruktiv dialog med myndighetene i denne saken, og hva vi gjør videre, avhenger av den.

Får Psykologforeningen nok gjennomslag hos myndighetene? Hva vil du gjøre for å styrke foreningens gjennomslag?

– Til å være en forening med 12 000 medlemmer har vi mye gjennomslag hos myndighetene, men jeg vil ikke si det er nok – det kan alltid bli bedre.

– Det aller viktigste jeg vil gjøre for å styrke foreningens gjennomslag, er å sikre at vi aldri firer på kvalitet. Vi er selvsagt en fagforening og opptatt av egne medlemmer, men vi er også en faglig forening, og en samfunnsaktør. Min oppgave er å sikre at ingen kan ta oss på de faglige vurderingene.

– I tillegg er det selvsagt viktig å fortsette med formidlings- og informasjonsarbeid, og å samarbeide med andre aktuelle aktører. Det har jeg gjort mye av i forrige periode, og det vil jeg selvsagt fortsette med hvis jeg blir gjenvalgt.

Fem korte om Arnhild

Hva leser du daglig?

– Bøker. Og nyheter. Leser mye nasjonale og internasjonale nyheter, og leser flere bøker hver uke. I tillegg leser jeg jo forskningsartikler, rapporter, sakspapirer og mailer hver dag.

Hva bruker du for mye tid på?

– Kanskje jobb? Jeg jobber veldig mye, men jeg er usikker på om det er for mye, siden jeg trives med det.

Hva er din siste minneverdige kulturopplevelse?

– En lokal oppsetning av Eidsvoll amatørteater for et par uker siden. «Retten på Eid», om betydningen av sannhet, rettferdighet og trygge rettsprosesser.

Hvilket av dine egne personlighetstrekk er viktigst for deg?

– Trodde poenget var en integrert og helhetlig personlighet? Men jeg er utholdende, og fullfører ting. Det har jeg nytte av.

Hvilket av psykologiens fagbegrep er din favoritt?

– Vanskelig å velge bare ett, men det må bli noe fra sosialpsykologien, tror jeg.

Visepresidentkandidat

Chris Margaret Aanondsen

Foto: Frode Fossvold-Jørum / NTNU

Bosted: Trondheim

Alder: 47

Relevante verv:

- Medlem av Sentralstyret
- Foretakstillitsvalgt ved St. Olavs hospital
- Lokal tillitsvalgt ved BUP
- Akademikernes representant i IA-utvalget Trøndelag
- Styremedlem i European Society for Mental Health and Deaf People (ESMHD)
- Leder for Special Interest Group for Deaf Children and Their Families i ESMHD

Chris Margaret Aanondsen er psykologspesialist ved og koordinator av regionfunksjon for hørsel og psykisk helse for barn og unge i Helse Midt, avdeling for barne- og ungdomspsykiatri, St. Olavs hospital. Hun stiller til valg som visepresident for fag- og profesjonspolitikk.

Hvorfor er Psykologforeningen viktig for psykologer som er universitetsansatte? Hva skal du gjøre for at de forstår at Psykologforeningen er relevant for dem?

– Jeg vil heller snu på spørsmålet: Hvordan kan vi sørge for at universitets- og høyskoleansatte opplever Psykologforeningen som relevant? I dag er de vitenskapelig ansatte svært viktige for oss som medlemmer, og vi må gjøre et arbeid for å bli mer relevante for dem – slik at vi kan konkurrere med andre fagforeninger, som Forskerforbundet.

– Dette gjelder flere områder: arbeidsvilkår, lønn, medvirkning og fagpolitikk. Et mulig tiltak kan være å etablere et utvalg eller en underforening for psykologer i vitenskapelige stillinger, slik legene har gjort.

Hvorfor er det viktig for Psykologforeningen å være en relevant og naturlig samarbeidspartner for universitetene?

– Det finnes mange grunner. De psykologiske instituttene og Det psykologiske fakultet utdanner våre fremtidige kollegaer, og dette blir særlig aktuelt nå som profesjonsutdanning i psykologi etableres i Stavanger og Kristiansand, samtidig som finansieringen av grunnutdanningen er under press.

– Vi har en felles interesse av å opprettholde kvaliteten på utdanningen og den norske modellen med integrert klinisk praksis. Universitetsmiljøene er også sentrale for forskning på bredden av vårt fagfelt, samtidig som de driver klinikknære forskningsprosjekter.

– En tett dialog vil kunne bidra til raskere integrering av oppdatert kunnskap i tjenestene. Samarbeid er også avgjørende for doktorgradsløpene og for å ivareta psykologistudentene under sine praksisperioder. Vi har potensielle medlemmer ved flere institusjoner og innen ulike fagområder – som bl.a. innenfor pedagogikk og klima – som vi kan dra mer nytte av.

Hvilke tanker har du om kjønn i presidentskapet? Forventer du at det blant presidenten og visepresidentene skal være minst én mann og én kvinne?

Som sittende sentralstyremedlem under landsmøtet i år, har jeg ikke stemmerett. Jeg mener at det da er opp til landsmøtet å velge hvilken kjønnssammensetning de ønsker i presidentskapet og ikke minst samlet sett i hele Sentralstyret.

Du skriver at du ble «inspirert av distriktskandidaturet» til Bjarte Bruntveit. Hvorfor er det viktig at flere landsdeler er representert i Psykologforeningens styre?

– Jeg er glad for at «distriktskandidatur» er satt i anførselstegn – verken Bergen eller Trondheim vil nok like å bli kalt distrikt.

– Samtidig illustrerer begrepet et ønske om bred geografisk representasjon – ulike landsdeler har ulike utfordringer, som bl.a. ulik grad av tilgang til psykologer og spesialister, og ulike erfaringer med hvordan disse utfordringene kan håndteres. Geografisk spredning i vervene vil kunne sikre at slike utfordringer fanges opp og følges opp i tide.

Du kan bli kritisert for å kun tenke på psykologer i spesialisthelsetjenesten. Hva tenker du om arbeid med kommunehelsetjenesten?

– Siden jeg har jobbet mest i spesialisthelsetjenesten, er det naturlig at noen kan oppfatte meg som mest opptatt av den. Jeg mener det er uheldig å sette spesialist- og kommunehelsetjenesten opp mot hverandre. Vi er avhengige av hverandre for å tilby gode tjenester.

– Jeg mener vi og må tenke bredere enn kun kommunehelsetjeneste; vi må også ha fokus på psykologer i barnevern, PPT, helse- og velferdstjenester m.m. Som tidligere styremedlem i lokalavdelingen Sør-Trøndelag, med ansvar for tillitsvalgte på tvers av sektorer, har jeg fått god innsikt i situasjonen i kommunene.

– Målgruppen jeg jobber med – døve og hørselshemmede barn og unge – har behov for sammensatt oppfølging på tvers av tjenester på både individ- og systemnivå.

– Jeg mener at det er svært viktig at bredden av fagfeltet vårt og vår tilhørighet til ulike sektorer bør gjenspeiles i sammensetningen av Sentralstyret, og da ikke kun fra spesialisthelsetjenesten og kommune, men også fra universitetene og privatpraktiserende.

Studentpolitisk utvalg i Psykologforeningen har foreslått en utdanningspolitisk komité for å bedre dialogen mellom universitetene og foreningen. Hvordan vil du samarbeide med utdanningsinstitusjonene?

– Jeg er svært takknemlig for at Studentpolitisk utvalg har satt fokus på behovet. Jeg tror dette er et viktig skritt mot bedre dialog mellom universitetene og foreningen, og håper landsmøtet støtter opprettelsen.

– Etter en eventuell etablering må vi vurdere om komiteen dekker behovet for tettere kontakt, eller om det trengs flere møtepunkter og -arenaer. Slik det er formulert i dag, vil visepresidenten for fag og profesjon ha ansvar for å lede komiteen, og dermed utgjøre et viktig bindeledd.

Fem korte om Chris

Hva leser du daglig?

– E-post, nyheter og bøker – alt fra krim, science fiction og romanser til klassikere.

Hva bruker du for mye tid på?

– Familien mener nok det er tillitsverv og Psykologforeningen – og kanskje også badstue og bading. Jeg tenker heller at utfordringen er at døgnet har for få timer.

Hva er din siste minneverdige kulturopplevelse?

– Det var nok konserten med JuniorSolistene og Cam Kjøll som solist på Dokkhuset under ledelse av Alex Robson for noen uker siden.

Hvilket av dine egne personlighetstrekk er viktigst for deg?

– Jeg tror det er å være nysgjerrig, både i møte med kollegaer, pasienter, fagområder jeg kan for lite om, nye mennesker og nye språk.

Hvilket av psykologiens fagbegrep er din favoritt?

– Det som kanskje har preget hverdagen min som både tillitsvalgt, kliniker og forsker mest de siste årene, er nok dessverre å bli vitne til «sunk cost fallacy» gjennom innføringen av Helseplattformen her i regionen.